

Warszawa, 11 października 2021 r.

**Stanowisko Unii Metropolii Polskich
do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw
- tzw. ustawa podatkowa Polskiego Ładu**

Ustawa z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw nie zapewnia jednostkom samorządu terytorialnego adekwatnej rekompensaty ubytku dochodów, jaki zostanie spowodowany uchwaleniem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, której projekt procedowany jest w Parlamencie.

Według aktualnych szacunków Rządu RP (Ocena Skutków Regulacji projektu ustawy) zmiany wprowadzane w PIT obniżą dochody JST o 13 545 mln zł w 2022 r., co stanowi około jedną piątą dochodów z udziałów we wpływach z PIT, jakich samorządy według szacunków mogłyby się spodziewać w przyszłym roku (66,6 mld zł). Ubytek dochodów samorządów w ciągu 10 lat sięgnie 125 mld zł (w cenach stałych z 2022 r.). Powyższe ubytki w dochodach jednostek samorządu terytorialnego nakładają się na skutki zmian w PIT wprowadzonych w 2019 roku, które trwale obniżyły o około 7,8 mld zł rocznie.

Łączne ubytki tylko tych zmian dają 21,4 mld zł rocznie.

W ustawie z dnia 17 września 2021 o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw zostały zaproponowane mechanizmy rekompensaty łagodzące skutki utraconych ubytków - jednakże są one dalece niewystarczające. Jednorazowa subwencja tylko dla roku 2022 ustala ubytek dochodów JST na poziomie 5,4 mld zł. Począwszy od roku 2023 powyższy ubytek wyniesie ok. 10 mld zł rocznie.

Poważne zastrzeżenie budzi nie tylko brak pełnej rekompensaty utraty dochodów, ale również skomplikowany sposób jej podziału. Rozdysponowanie nadzwyczajnej subwencji na rok 2022, a także podział subwencji rozwojowej jest nieproporcjonalny i nie uwzględnia wysokości ubytków dochodów z PIT w poszczególnych gminach. Szczególny sprzeciw budzi dyskryminacyjne potraktowanie w obu przypadkach JST o największej liczbie mieszkańców, prowadzący do dodatkowego obniżenia poziomu rekompensaty M.st. Warszawy, a w przypadku subwencji rozwojowej także innych miast oraz powiatu poznańskiego.

Celem rekompensaty powinno być wprowadzenie prostego i przejrzystego mechanizmu zapewniającego stałe i systematyczne uzupełnienie dochodów JST. Sposobem osiągnięcia tego celu jest podniesienie udziału samorządu w podatku PIT.

Aby zrekompensować tylko ubytek spowodowany wprowadzeniem Polskiego Ładu należałoby zwiększyć udziały w PIT o 12,8 p.p., tj. z 50,19% do 63,97%, w tym dla:

- gmin	wzrostu udziału o 9,76 p.p., tj. z 38,34% do 49,1%
- miast na prawach powiatu	wzrost udziału o 12,37 p.p., tj. z 48,59% do 61,96%
- powiatów	wzrostu udziału o 2,61 p.p., tj. z 10,25% do 12,86%
- województw	wzrostu udziału o 0,41 p.p., tj. z 1,60% do 2,01%

W celu zrekompensowania skutków programu Polski Ład (13,5 mld zł rocznie), a także zmian w podatku PIT uchwalonymi w latach 2019 i 2020 (7,8 mld zł rocznie) - udział w tym podatku powinien być zwiększony o 23,6 p.p tj. z 50,19% do 74,78% w tym dla:

- gmin	wzrostu udziału o 18,02 p.p., tj. z 38,34% do 57,36%
- miast na prawach powiatu	wzrost udziału o 22,84 p.p, tj. z 48,59% do 72,43%
- powiatów	wzrostu udziału o 4,82 p.p., tj. z 10,25% do 15,07%
- województw	wzrostu udziału o 0,75 p.p., tj. z 1,60% do 2,35%

Zaproponowane w opiniowanym projekcie metodologie wyliczenia rekompensat nie spełniają swojego charakteru, jakim powinien być prosty mechanizm zapewniający adekwatność wyrównania utraconych dochodów, które są niezbędne dla utrzymania założonych inwestycji i nie pogorszenia standardu usług dla naszych mieszkańców.

W związku z powyższymi uwagami - Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza opiniuje projekt negatywnie.

Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku

Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza